ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004 *2009*

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ
2005/0234(CNS)

10.1.2006

*

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου που αφορά την επιβολή ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων για τα οποία υπάρχουν υποψίες ότι ενέχονται στη δολοφονία του πρώην Λιβανέζου Πρωθυπουργού Rafiq Hariri
(COM(2005)0614 – 15098/2005 – C6-0434/2005 – 2005/0234(CNS))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Jean-Marie Cavada

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

*	Διαδικασία διαβούλευσης *πλειοψηφία των ψηφισάντων*
**I	Διαδικασία συνεργασίας (πρώτη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων*
**II	Διαδικασία συνεργασίας (δεύτερη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης* *πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης*
***	Σύμφωνη γνώμη *πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο εκτός από τις περιπτώσεις που μνημονεύονται στα άρθρα 105, 107, 161 και 300 της Συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 7 της Συνθήκης ΕΕ*
***I	Διαδικασία συναπόφασης (πρώτη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων*
***II	Διαδικασία συναπόφασης (δεύτερη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης* *πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης*
***III	Διαδικασία συναπόφασης (τρίτη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση του κοινού σχεδίου*

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που πρότεινε η Επιτροπή)

Τροπολογίες σε νομοθετικό κείμενο

Στις τροπολογίες του Κοινοβουλίου η σήμανση γίνεται με ***έντονους πλάγιους*** χαρακτήρες. Η σήμανση με *απλά πλάγια* απευθύνεται στις τεχνικές υπηρεσίες και αφορά στοιχεία του νομοθετικού κειμένου για τα οποία προτείνεται διόρθωση εν όψει της επεξεργασίας του τελικού κειμένου (για παράδειγμα, στοιχεία εμφανώς λανθασμένα ή που έχουν παραλειφθεί σε μια γλωσσική έκδοση). Αυτές οι προτάσεις διόρθωσης υπόκεινται στη συγκατάθεση των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 5

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....9

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου που αφορά την επιβολή ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων για τα οποία υπάρχουν υποψίες ότι ενέχονται στη δολοφονία του πρώην Λιβανέζου Πρωθυπουργού Rafiq Hariri (COM(2005)0614 – 15098/2005 – C6-0434/2005 – 2005/0234(CNS))

(Διαδικασία διαβούλευσης)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο (COM(2005)0614 - 15098/2005)[1],

– έχοντας υπόψη την κοινή θέση 2005/888/ΚΕΠΠΑ[2]

– έχοντας υπόψη τα άρθρα 60 και 301 της Συνθήκης ΕΚ,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 308 της Συνθήκης ΕΚ, σύμφωνα με το οποίο κλήθηκε από το Συμβούλιο να γνωμοδοτήσει (C6-0434/2005),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 51 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (A6-0000/2006),

1. εγκρίνει την πρόταση της Επιτροπής όπως τροποποιήθηκε·

2. καλεί την Επιτροπή να τροποποιήσει ανάλογα την πρότασή της, σύμφωνα με το άρθρο 250, παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΚ·

3. καλεί το Συμβούλιο, σε περίπτωση που προτίθεται να απομακρυνθεί από το κείμενο που ενέκρινε το Κοινοβούλιο, να το ενημερώσει σχετικά·

4. ζητεί να κληθεί εκ νέου να γνωμοδοτήσει σε περίπτωση που το Συμβούλιο προτίθεται να επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις στην πρόταση της Επιτροπής·

5. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροποποιήσεις του Κοινοβουλίου
	Τροπολογία 1 Αιτιολογική αναφορά 1 α (νέα)

[1] Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην ΕΕ.
[2] ΕΕ L 327 της 14.12.2005, σελ. 26

έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή και την αξιολόγηση των περιοριστικών μέτρων (κυρώσεων) στο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 12 Δεκεμβρίου 2005

Αιτιολόγηση

Μια ρητή αναφορά στις κατευθυντήριες γραμμές που απευθύνονται από το Συμβούλιο στα κράτη μέλη επιβάλλεται επίσης σε κάθε πράξη που προβλέπει περιοριστικά μέτρα για ειδικά πρόσωπα.

Μια τέτοια αναφορά ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις διαφάνειας, ακόμη και αν το Συμβούλιο τις αντιμετωπίζει ως απλά ερμηνευτικά έγγραφα, χωρίς δεσμευτική ισχύ. Σημειωτέον ότι μια πρώτη διατύπωση έχει κτηθεί το 2003 και ότι αυτή η δεύτερη διατύπωση ελάμβανε υπόψη την εμπειρία που εκδίδει από τα κοινοτικά και εθνικά όργανα κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών. Το έγγραφο αυτό είναι προσπελάσιμο στο μητρώο του Συμβουλίου στη διεύθυνση : http://register.consilium.eu.int/pdf/fr/st15/st15114.fr05.pdf.

Τροπολογία 2
Άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2

1. Δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια και όλοι οι οικονομικοί πόροι που βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή κατοχή ή τελούν υπό τον έλεγχο φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που περιλαμβάνονται ***στο παράρτημα Ι.***	1. Δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια και όλοι οι οικονομικοί πόροι που βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή κατοχή ή τελούν υπό τον έλεγχο φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που περιλαμβάνονται ***στον κατάλογο που καταρτίζει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 8.***
2. Κανένα κεφάλαιο ή οικονομικός πόρος δεν θα διατεθεί, άμεσα ή έμμεσα, στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς που ***περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι ή*** προς όφελός τους.	2. Κανένα κεφάλαιο ή οικονομικός πόρος δεν θα διατεθεί, άμεσα ή έμμεσα, στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς ***που απαριθμούνται στον κατάλογο που καταρτίζει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 8 ούτε χρησιμοποιούνται*** προς όφελός τους.

Αιτιολόγηση

Ο κατάλογος για τον οποίο γίνεται λόγος σ' αυτό το άρθρο καταρτίζεται από την επιτροπή κυρώσεων βάσει του κεφαλαίου 7 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και δεν μπορεί να τροποποιηθεί από τα κράτη μέλη ούτε από τις διεθνείς οργανώσεις όπως η Κοινότητα και η Ένωση οι οποίες από τη σκοπιά των Ηνωμένων Εθνών είναι οργανώσεις περιφερειακού τύπου. Η συμπερίληψη του καταλόγου σε μια κοινοτική πράξη και η δημοσίευσή της στην Επίσημη

Εφημερίδα είναι κατά συνέπεια μια υποχρεωτική πράξη που δεν επιτρέπει καμία τροποποίηση. Υπό αυτές τις συνθήκες, έχει χαρακτήρα εκτελεστικού μέτρου το οποίο είναι δυνατόν να ανατεθεί άμεσα στην Επιτροπή.

Τροπολογία 3
Άρθρο 8, παράγραφος 1

1. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται:	1. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται, ***κατόπιν διαβουλεύσεως με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο***:
α) να τροποποιεί ***το παράρτημα I*** με βάση τις αποφάσεις που λαμβάνει η Επιτροπή Κυρώσεων· και	α) ***να καταρτίζει και*** να τροποποιεί με βάση τις αποφάσεις που λαμβάνει η Επιτροπή Κυρώσεων, ***κατάλογο των φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που προβλέπονται στο άρθρο 2, των οποίων τα κεφάλαια και οι οικονομικοί πόροι πρέπει να δεσμευθούν, και να διορθώνει τον κατάλογο σε περίπτωση αποδεδειγμένου λάθους*** και
β) να τροποποιεί το παράρτημα ***II*** βάσει των πληροφοριών που παρέχουν τα κράτη μέλη.	β) να τροποποιεί το παράρτημα βάσει των πληροφοριών που παρέχουν τα κράτη μέλη. ***Η κατάρτιση και η τροποποίηση του καταλόγου που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, σημείο α) αποτελούν αντικείμενο προηγουμένης ενημέρωσης εκ μέρους της Επιτροπής, σε εμπιστευτική βάση, της επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που είναι αρμόδια για τις πολιτικές ελευθερίες, τη δικαιοσύνη και τις εσωτερικές υποθέσεις και αυτής που είναι αρμόδια για την ανάπτυξη.***

Αιτιολόγηση

Βλέπε αιτιολόγηση της τροπολογίας 2.

Τροπολογία 4
Παράρτημα I

Το παράρτημα αυτό διαγράφεται

Αιτιολόγηση

Βλέπε αιτιολόγηση της τροπολογίας 2.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το πλαίσιο

Στις 14 Φεβρουαρίου 2005 στη Βηρυτό (Λίβανος), μια σοβαρή τρομοκρατική ενέργεια στοίχισε τη ζωή σε 23 πρόσωπα, μεταξύ των οποίων ο πρώην πρωθυπουργός του Λιβάνου κ. Rafiq Hariri, και προκάλεσε δεκάδες τραυματίες. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο[1], εκτιμώντας ότι ο Rafiq Hariri δεν ήταν μόνο ένας εκ των πολιτικών ανδρών με τη μεγαλύτερη επιρροή αλλά κυρίως ένας εξ αυτών οι οποίοι ετάχθησαν υπέρ της διαδικασίας συμφιλίωσης στο Λίβανο υποστηρίζοντας ταυτόχρονα με έμφαση την απόσυρση των ξένων στρατιωτικών δυνάμεων από τη χώρα του, κατεδίκασε έντονα την ενέργεια και ζήτησε την ταχεία διεκπεραίωση της έρευνας που άρχισε αμέσως από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

Η διεθνής εξεταστική επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών, στην οποία προήδρευε ο κ. Detlev Mehlis, παρέδωσε στο Συμβούλιο Ασφαλείς μια πρώτη έκθεση[2] την οποία αυτό έλαβε υπό σημείωση στις 31 Οκτωβρίου 2005 με το ψήφισμα 1636 (2005). Η έκθεση αυτή ακολουθήθηκε πρόσφατα από δεύτερη έκθεση της εξεταστικής επιτροπής της οποία η εντολή εν τω μεταξύ έλαβε παράταση[3].

Ως προς αυτό, το Συμβούλιο της Ένωσης, στα συμπεράσματά του της 7ης Νοεμβρίου 2005 σχετικά με τη Συρία και το Λίβανο, εξέφρασε τη λύπη του για το γεγονός ότι φαίνεται σαφώς ότι η Συρία δεν συνεργάστηκε πλήρως με την ομάδα εξέτασης και καλεί αυτή τη χώρα να συνεργαστεί χωρίς επιφυλάξεις με τους πραγματοποιούντες την εξέταση. Τα συμπεράσματα αυτά ακολουθήθηκαν από μια "κοινή θέση" στο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας[4] η οποία προβλέπει την έγκριση ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά των προσώπων που είναι ύποπτα ότι ενέχονται στη δολοφονία του πρώην πρωθυπουργού.

Η κοινοτική διαδικασία δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων

Μεταξύ των περιοριστικών αυτών μέτρων, η υποχρέωση (υπό ορισμένες εξαιρέσεις) να εμποδιστεί η είσοδος ή η διέλευση υπό καθεστώς μετεπιβίβασης από την επικράτειά τους καθώς και η υποχρέωση δέσμευσης όλων των κεφαλαίων και οικονομικών πόρων που ανήκουν στα πρόσωπα για τα οποία υπάρχουν υποψίες.

Όπως συνέβη ήδη σε άλλες συγκρίσιμες καταστάσεις, και πρόσφατα όσον αφορά την Ακτή

---

[1] Ψήφισμα P6_TA(2005)0046 της 23/2/2005 σχετικά με τις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την περιφέρεια της Μεσογείου και ψήφισμα P6_TA(2005)0076 της 10 Μαρτίου 2005 σχετικά με την κατάσταση στο Λίβανο

[2] Η πρώτη έκθεση της ανεξάρτητης και διεθνούς εξεταστικής επιτροπής φέρει τον αριθμό του ΟΗΕ S/2005/662 (βλ. http://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/N05/636/79/PDF/N0556367.pdf?OpenElement), η δεύτερη έκθεση του Δεκεμβρίου τον αριθμό S/2005/775 (βλ. http://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/N05/636/79/PDF/N0556367.pdf?OpenElement)

[3] Στις 15 Δεκεμβρίου 2005 το Συμβούλιο Ασφαλείας ενέκρινε το ψήφισμα 1644 (2005), που παρατείνει την εντολή της εν λόγω εξεταστικής επιτροπής.

[4] ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ 2005/888/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2005 σχετικά με την έγκριση ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων που είναι ύποπτα ότι ενέχονται στη δολοφονία του πρώην πρωθυπουργού του Λιβάνου κ. Rafiq Hariri (βλ. http://europa.eu.int/eur-lex/lex/LexUriServ/site/fr/oj/2005/I_327/I_32720051214fr00260027.pdf

του Ελεφαντοστού[1], και το Σουδάν, η εφαρμογή στην Κοινότητα της κοινής θέσης του Συμβουλίου απαιτεί ένα κοινοτικό μέτρο του οποίου η νομική βάση θα ήταν:

- το άρθρο 301 που προβλέπει την αρμοδιότητα του Συμβουλίου να εκδίδει με ειδική πλειοψηφία τα αναγκαία επείγοντα μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν "*.. μια κοινή θέση ή μια κοινή δράση που εγκρίνονται δυνάμει των διατάξεων της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας"*·
- το άρθρο 60 το οποίο κατ' εφαρμογή του άρθρου 301 επιτρέπει την έγκριση επειγόντων μέτρων όσον αφορά την κίνηση κεφαλαίων και πληρωμών κατά πολιτών τρίτων χωρών·
- το άρθρο 308 το οποίο επιτρέπει να ληφθούν τα ίδια μέτρα κατά ατόμων ή μη κρατικών οργανώσεων. Η προσθήκη αυτής της τρίτης νομικής βάσης επιτρέπει να καλυφθεί ένα κενό των άρθρων 60 και 301 και επιτρέπει, επίσης τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη διαδικασία απόφασης.

Περιοριστικά μέτρα για τα οποία υπάρχει ο κίνδυνος να αμφισβητηθούν

Ως προς τον τύπο, τόσο το σχέδιο της Επιτροπής όσο και το κείμενο του Συμβουλίου (το οποίο εισάγει μόνο περιορισμένες τροποποιήσεις) αντικατοπτρίζουν τα πρότυπα των διατάξεων που περιλαμβάνονται στις *"κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή και την αξιολόγηση περιοριστικών μέτρων (κυρώσεων) στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ"* που είχαν εγκριθεί από το Συμβούλιο στις 3 Δεκεμβρίου 2003 και τα οποία αναθεωρήθηκαν στις 12 Δεκεμβρίου 2005[2].

Το τυπικό καθεστώς αυτών των "κατευθυντηρίων γραμμών" δεν είναι ωστόσο πολύ σαφές δεδομένου ότι αυτές περιλαμβάνουν όχι μόνο ερμηνευτικούς όρους (π.χ. όσον αφορά τον ορισμό των "κεφαλαίων" και των οικονομικών πόρων ...) αλλά επίσης αναφορές ως προς τις επιτρεπτές εξαιρέσεις για ανθρωπιστικούς λόγους, θέμα το οποίο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έθεσε επανειλημμένα κατά την εξέταση αναλόγων μέτρων που στόχευαν τη δέσμευση κεφαλαίων τρομοκρατικών οργανώσεων[3].

---

[1] P6_TA-(2005)0047

[2] Προσπελάσιμα στο μητρώο του Συμβουλίου: http://register.consilium.eu.int/pdf/fr/05/st15/st15114.fr05.pdf "

[3] Βλ. ειδικότερα:

- τη γνωμοδότηση της 13/12/01 σχετικά με το σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου όσον αφορά την έγκριση ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων στο πλαίσιο της καταπολέμησης της τρομοκρατίας (4765/3/2001 - C50665/2001 - 2001/0228(CNS)) http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?PUBREF=-//EP//TEXT+TA+200111213+ITEMS+DOC+XML+VO//FR&LEVEL=3&NAV=X
- τα ψηφίσματα που εγκρίθηκαν στις 7/02/02(P5_TA(2002)0055 της 7/02/02 ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την απόφαση του Συμβουλίου της 27ης Δεκεμβρίου 2001 όσον αφορά μέτρα καταπολέμησης της τρομοκρατίας και (P5_TA(2002)0055) ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την πρόοδο που πραγματοποιήθηκε το 2001 στην εφαρμογή του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης που προβλέπεται στο άρθρο 2, τέταρτη παύλα της ΣΕΕ
- τη γνωμοδότηση που εγκρίθηκε στις 11-04-02 σχετικά με την πρόταση που αποβλέπει στη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν στο τρομοκρατικό δίκαιο της Αλ Κάϊντα (COM(2002)0117 - C5-0132/2002 - 2002/0059 (CNS))
- τη γνωμοδότηση της 16/09/04 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου που θεσπίζει ορισμένα περιοριστικά μέτρα για τη στήριξη μιας αποτελεσματικής εφαρμογής της εντολής του διεθνούς ποινικού δικαστηρίου για την πρώην Γιουγκοσλαβία (ΔΠΔΓ) (COM(2004)0348 - SN 2057/2004 - C6-0041/2004 - 2004/0114(CNS)) http://www2.europarl.eu.int/omk/sipad2?PUBREF=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2004-0009+0+DOC+XML+V=//FR&LEVEL=3&NAV=X

Υπ' αυτές τις προϋποθέσεις θα ήταν τουλάχιστον σκόπιμο να τους δοθεί μεγαλύτερη δημοσιότητα, προκειμένου επίσης να αποφευχθούν αμφισβητήσεις εκ μέρους των προσώπων που θίγονται από τα μέτρα της Ένωσης.

Οι αμφισβητήσεις αυτές είναι εξάλλου περισσότερο από πιθανές και προκάλεσαν ήδη πολλές προσφυγές ενώπιον του Πρωτοδικείου το οποίο πρόσφατα έλαβε απόφαση, με την απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 881/2002 για τις δύο πρώτες από αυτές τις προσφυγές (υποθέσεις Τ-306/01 και Τ-315/01[1].

Στην πρώτη του απόφαση το Πρωτοδικείο αναγνώρισε την αρμοδιότητα του Συμβουλίου τόσο στο πλαίσιο του πρώτου όσο και του δεύτερου πυλώνα και εκμεταλλεύθηκε την ευκαιρία να επιβεβαιώσει **την υπεροχή του δικαίου του ΟΗΕ επί του κοινοτικού δικαίου υπενθυμίζοντας ότι ακόμη και το πρώτο πρέπει να τηρεί το "jus cogens",** που νοείται ως μια διεθνής δημόσια τάξη από την οποία ούτε τα κράτη μέλη ούτε τα όργανα του ΟΗΕ μπορούν να εξαιρεθούν. Αποτελούν μέρος της, ιδίως, οι επιτακτικοί κανόνες που στοχεύουν στην οικουμενική προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου. Ιδιαίτερα το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι η δέσμευση των κεφαλαίων που προβλέπεται από τον προσβαλλόμενο κανονισμό δεν παραβιάζει τα θεμελιώδη δικαιώματα των προσφευγόντων, όπως αυτά προστατεύονται από το *jus cogens*. Πράγματι, ο προσβαλλόμενος κανονισμός προβλέπει ρητώς τη δυνατότητα εξαιρέσεως, κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων, προκειμένου να υπάρξει πρόσβαση στα αναγκαία για τις βασικές δαπάνες κεφάλαια. Τα μέτρα αυτά δεν έχουν κατά συνέπεια ούτε ως στόχο ούτως ως αποτέλεσμα να υποβάλλουν τους προσφεύγοντες σε απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η απόφαση αυτή απετέλεσε αντικείμενο δύο αναιρέσεων (C-402/05 P (Kadi κατά Συμβουλίου) και C-415/05 P (Yusuf και άλλοι κατά Συμβουλίου). **Απόκειται κατά συνέπεια πλέον στο Δικαστήριο να αποφανθεί επί των προβλημάτων αρχής που θίγονται από το Πρωτοδικείο και η απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει κατά συνέπεια σημεία αναφοράς στη δράση των οργάνων σ' αυτόν τον τομέα.**

Η διαδικασία

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο κανονισμός αναγνωρίζει σημαντικό ρόλο στην Επιτροπή[2] η οποία αναμένεται να εκπονήσει σύμφωνα με το άρθρο 8:

- κατόπιν οδηγιών εκ μέρους του Συμβουλίου, τον κατάλογο των προσώπων των οποίων τα περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να δεσμευθούν (παράρτημα Ι)
- κατόπιν οδηγιών των κρατών μελών, τον κατάλογο των αρχών που είναι δυνατόν να αποφασίσουν εξαιρέσεις ιδίως για ανθρωπιστικούς λόγους (παράρτημα ΙΙ).

Κατ' αρχάς, όσον αφορά την ακολουθητέα διαδικασία για την κατάρτιση των καταλόγων σε επίπεδο Ηνωμένων Εθνών, δεν είναι προφανές ότι με την υφισταμένη κατάσταση των πραγμάτων, οι επιτροπές κυρώσεων που έχουν θεσπισθεί από το Συμβούλιο Ασφαλείας έχουν

[1] Μια δεύτερη ομάδα υποθέσεων, που είναι υπό εξέταση, αφορά τα περιοριστικά μέτρα που έλαβε η Κοινότητα έναντι των προσώπων και οντοτήτων που εμπλέκονται στην τρομοκρατία, αλλά δεν συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, την Αλ Κάϊντα και τους Ταλιμπάν και δεν έχουν ταυτοποιηθεί ειδικά από το Συμβούλιο Ασφαλείας.

[2] Η οποία διαχειρίζεται ήδη τις περισσότερες από τις εκτελεστικές δραστηριότητες· στον τομέα αυτό βλέπε τεκμηρίωση στη διεύθυνση: http://europa.eu.int/comm/external_relations/cfsp/sancions/index.htm

πάντοτε τη δυνατότητα να επαληθεύσουν την αξιοπιστία των πηγών προκειμένου να συμπεριλάβουν ή να αφαιρέσουν δεδομένα υποκείμενα. **Προκειμένου να βελτιωθεί η αξιοπιστία τέτοιων καταλόγων, θα πρέπει κατά συνέπεια να καταρτιστούν κατάλληλοι μηχανισμοί επαλήθευσης και/ή διόρθωσης, καθώς και ελάχιστες εγγυήσεις για τα ενεχόμενα άτομα, τουλάχιστον κατόπιν πρωτοβουλίας των κρατών που είναι μέλη των επιτροπών κυρώσεων και είναι επίσης μέλη της ΕΕ.**

Είναι χρήσιμο να υπομνησθεί η υποχρέωση των τελευταίων να συνεργαστούν εποικοδομητικά με την ΕΕ και τα άλλα κράτη μέλη όπως προβλέπεται από το άρθρο 19 της ΣΕΕ σύμφωνα με το οποίο *"τα κράτη μέλη που είναι επίσης μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών θα συνεννοούνται μεταξύ τους και θα τηρούν πλήρως ενήμερα τα άλλα κράτη μέλη"*. Η απαίτηση αυτή είναι τοσούτο πλέον αναγκαία σ' αυτές τις καταστάσεις καθώς αφ' ης στιγμής εγκριθεί, ο κατάλογος δεσμεύει τα όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη ενώπιον των Δικαστηρίων του Στρασβούργου και του Λουξεμβούργου. Η υποχρέωση εποικοδομητικής συνεργασίας που εφαρμόζεται στο Συμβούλιο Ασφαλείας ισχύει επίσης για τις επιτροπές κυρώσεων που συγκροτούνται από αυτό. Θα ήταν κατά συνέπεια περισσότερο από σκόπιμο όπως καθιερωθούν στενές επαφές μεταξύ μελών της Ένωσης όταν πρόκειται για υπηκόους κρατών της ΕΕ που δεν εκπροσωπούνται στο Συμβούλιο Ασφαλείας ή στην ίδια την Κοινότητα (δεδομένου ότι αφ' ης στιγμής εγκριθεί στους κόλπους της Ένωσης, διακυβεύεται πλέον η ευθύνη της Κοινότητας).

Κατά δεύτερο λόγο, ο εισηγητής θεωρεί ότι η επιτροπή κυρώσεων θα πρέπει να μπορεί να εξετάσει επειγόντως τις αιτήσεις που στοχεύουν σε ανθρωπιστικές εξαιρέσεις ιδίως όταν αυτές προβάλλονται από κράτη μέλη της ΕΕ που είναι επίσης μέλη της επιτροπής κυρώσεων. Τα τελευταία δεν θα πρέπει να μπορούν να εφαρμόζουν στο δεύτερο αυτό φορέα λιγότερο απαιτητικά κριτήρια σε σχέση με αυτά που υποχρεούνται να εφαρμόσουν στους κόλπους της Ένωσης. Από αυτή τη σκοπιά εκτιμάται ότι σύμφωνα με τις αιτήσεις του ΕΚ κατά τις προηγούμενες διαβουλεύσεις, το σχέδιο κανονισμού προβλέπει στα άρθρα 3 και 4 ότι σε περιπτώσεις επείγοντος, οι ανθρωπιστικές εξαιρέσεις είναι δυνατόν να εφαρμόζονται εκ των προτέρων από τις αρχές του ενεχόμενου κράτους μέλους (αρχή που γίνεται σιωπηρά δεκτή από το άρθρο 60 παρ. 2 της ΣΕΚ).

Είναι δυνατόν εν προκειμένω να υπομνησθεί ότι η έκθεση της ομάδας υψηλών προσωπικοτήτων που υποβλήθηκε στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών το Δεκέμβριο του 2004 διατύπωνε συστάσεις προκειμένου να βελτιωθούν οι διαδικασίες κυρώσεων (βλ. ιδίως σύσταση 51[1]).

Όσον αφορά τη διάρθρωση της πρότασης κανονισμού φαίνεται αντίθετο στη Συνθήκη να υποβληθεί στη διαβούλευση με το Κοινοβούλιο ένα κείμενο που περιλαμβάνει κενό παράρτημα ακόμα και αν το περιεχόμενό του θα ήταν κατά κάποιο τρόπο σχεδόν δηλωτικό.

[1] "Οι επιτροπές κυρώσεων θα πρέπει να βελτιώσουν τις διαδικασίες που διέπουν τις ανθρωπιστικές εξαιρέσεις και να αξιολογούν συστηματικά τα αποτελέσματα των κυρώσεων σε ανθρωπιστικό επίπεδο. Το Συμβούλιο Ασφαλείας θα πρέπει να συνεχίσει να αναζητεί την άμβλυνση των αποτελεσμάτων των κυρώσεων σε ανθρωπιστικό επίπεδο" έκθεση "ένας ασφαλέστερος κόσμος: υπόθεση όλων μας", έκθεση της ομάδας υψηλών προσωπικοτήτων για τις απειλές, τις προκλήσεις και την αλλαγή, που υποβλήθηκε στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών το Δεκέμβριο του 2004 - hrrp://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/N04/602/32/PDF/N0460232.pdf?OpenElement

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, το Κοινοβούλιο πρέπει πράγματι να διαθέτει όλα τα αναγκαία στοιχεία προκειμένου να μπορεί να αποφανθεί.

Εφόσον λοιπόν επιθυμούμε να αποφύγουμε τις παραβιάσεις ουσιωδών τύπων (όπως αυτό συνέβη ήδη επ' ευκαιρία της δημοσίευσης άλλων καταλόγων ιδίας φύσεως), η πλέον λογική λύση θα ήταν να καταργηθεί το παράρτημα από το σώμα του κανονισμού προβλέποντας όπως καταρτιστεί ως εκτελεστικό μέτρο από την Επιτροπή και όπως αποτελέσει αντικείμενο μιας προηγούμενης ενημέρωσης (ενδεχομένως σε εμπιστευτική βάση) των αρμοδίων κοινοβουλευτικών επιτροπών.

Για το λόγο αυτό υποβλήθηκαν τροπολογίες προς αυτή την κατεύθυνση από τον εισηγητή εξ ονόματος της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων.